

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS
POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPAINIŲ
FINANSAVIMO KONTROLĖS SKYRIUS**

**PAŽYMA
DĖL LAIKRAŠČIUOSE „UTENOS APSKRITIES ŽINIOS“ IR „UTENIS“ PUBLIKUOTŲ
POLITIKŲ SVEIKINIMŲ**

2020 m. gegužės 28 d. Nr. 50 (1.2)
Vilnius

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) 2020 m. gegužės 1 d. gavo pranešimą (reg. Nr. 1-842 (7.9) dėl 2020 m. vasario 15 d., kovo 7 d. ir balandžio 30 d. laikraščiuose „Utenos apskrities žinios“ ir „Utenis“, taip pat balandžio 11 d. laikraštyje „Utenis“ publikuotų politikų sveikinimų. Pranešime prašoma įvertinti sveikinimus ir teiraujama, ar jie neturėjo būti pažymėti pagal politinei reklamai keliamus reikalavimus.

VRK 2020 m. gegužės 5 d. posėdžio metu nuspręsta pirmiau minėtą pranešimą perduoti tirti Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui.

VRK 2020 m. gegužės 7 d. išsiuntė paklausimus UAB „Utenos Indra“ (leidžia laikraštį „Utenos apskrities žinios“, rašto reg. Nr. 2-408 (7.9), UAB „Kamonada“ (leidžia laikraštį „Utenis“, rašto reg. Nr. 2-409 (7.9), Utenos rajono savivaldybės merui Alvydui Katinui (reg. Nr. 2-411 (7.9), Seimo nariams Edmundui Pupiniui (reg. Nr. 2-412 (7.9) ir Laurui Stacevičiui (reg. Nr. 2-413 (7.9), Utenos rajono savivaldybės tarybos nariams Mindaugui Rameliui (reg. Nr. 2-414 (7.9) (kovo 7 d.) ir Eglei Zarankaitei (reg. Nr. 2-415 (7.9) ir TS-LKD skyriaus pirmininkui Rimantui Dijokai (reg. Nr. 2-416) dėl laikraščiuose „Utenos apskrities žinios“ ir „Utenis“ publikuotų sveikinimų.

2020 m. gegužės 11 d. VRK gautas atsakymas (reg. Nr. 1-900 (7.9) iš Seimo nario **Edmundo Pupinio**, kuriame nurodoma: *„<...>Seimo nariu esu išrinktas Utenos rajono vienmandatėje rinkimų apygardoje, todėl reguliariai, nuo kadencijos pradžios (2016 m.) kiekvienos valstybinės šventės proga kaip Seimo narys sveikinu krašto gyventojus. <...> sveikinimuose niekada nepateikiamas partijos logotipas ar pavadinimas, o po sveikinimu visada pasirašau pagal užimamas pareigas (kaip Seimo narys). Pateikiama informacija nėra siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose. Taip pat noriu paminėti, kad į redakciją nuolat siunčiu tik sveikinimo tekstą, kurį savo nuožiūra apipavidalina pačios redakcijos. Tradiciškai, prie sveikinimų tekstų, vietiniai leidiniai prideda jų archyvuose turimas sveikintojų nuotraukas“.* Seimo narys taip pat pažymi, kad „sveikinimai publikuojami jo užsakymu. „Kaip ir visos Seimo kadencijos metu, sveikinimai yra apmokėti iš parlamentinei veiklai skirtų lėšų. <...> Laikraštyje „Utenis“ sveikinimo skelbimo kaina yra 21,78 Eur. Laikraštyje „Utenos apskrities žinios“ sveikinimo kaina yra 20 Eur. <...> sveikinimas, užsakytas dar prieš politinės kampanijos pradžią, jis buvo apmokamas iš parlamentinei veiklai skirtų lėšų, todėl nebuvo traktuojamas kaip politinė reklama ir nebuvo

pažymėtas kaip politinė reklama. Sveikinimai Utenoje leidžiamuose laikraščiuose visos Seimo kadencijos metu buvo skelbiami visų valstybinių švenčių proga.“

2020 m. gegužės 12 d. VRK gautas Utenos rajono savivaldybės tarybos nario **Mindaugo Ramelio** atsakymas (reg. Nr. 1-915 (7.9), kuriame nurodoma: *„Sveikinimai valstybinių švenčių proga yra viena iš savivaldybės tarybos veiklos formų. <...>Intencijos pažeisti galiojančius teisės aktus ruošiant sveikinimą tikrai neturėjau. Sveikinimo tekste nėra propaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, nėra propaguojamos politinės idėjos, tikslai ar programa. Sveikinime nėra partijos vardo, logotipo ar šūkio. Sveikinimas pasirašytas atsižvelgiant į einamas pareigas (tarybos narys). Pateikiama informacija nėra siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose.“* Atsakyme taip pat teigiama, kad *„Noriu pabrėžti, jog nesu jokios partijos narys, kaip kandidatas nedalyvausiu 2020 m. spalio 11d. vyksiančiuose rinkimuose, o sveikinimas buvo pateiktas neprasidėjus politinės kampanijos laikotarpiui. Sveikinimas laikraštyje „Utenis“ buvo publikuotas TS-LKD frakcijos Utenos rajono savivaldybės taryboje narių iniciatyva. Sveikinimo užsakovas – aš, Mindaugas Ramelis. Sveikinimas buvo apmokėtas asmeninėmis fizinių asmenų (mano ir Eglės Zarankaitės) lėšomis. Sumokėta suma – 21,78 EUR. Šis sveikinimas buvo pirmasis ir vienintelis rajoninėje spaudoje pasirodęs sveikinimas mano kaip savivaldybės tarybos nario vardu. Utenos rajono savivaldybės nariu esu pirmą kadenciją <...> naujai išrinkti savivaldybės tarybos nariai priėmė priesaiką (2019 m. balandžio 11d.) ir galėjo juos teikti kaip vieši asmenys.“*

2020 m. gegužės 12 d. VRK gautas Utenos rajono savivaldybės tarybos narės **Eglės Zarankaitės** atsakymas (reg. Nr. 1-918 (7.9), kuriame nurodoma: *„Sveikinimas kovo 11-osios dienos proga (publikuota kovo 7 d.) ir sveikinimas Šv. Velykų proga (publikuota balandžio 11 d.) buvo užsakyti TS-LKD frakcijos Utenos rajono savivaldybėje iniciatyva laikraštyje „Utenis“. Už kovo 11-osios publikuotą sveikinimą mokėjau kartu su tarybos nariu Mindaugu Rameliu 21,78 eurų, o už sveikinimą Šv. Velykų proga sumokėjau pati 21,78 eurų. Užsakiusi sveikinimus <...> neturėjau jokių siekių pažeisti įtvirtintą galiojančią teisinę reglamentavimą. <...> šie užsakyti sveikinimai <...> buvo tradiciniai sveikinimai Valstybės švenčių progomis savivaldybės žmonėms, su paprastais, pozityviais tekstais, todėl laikausi nuomonės, kad šie sveikinimai <...>, savo turinyje nesiekiantys paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose, nėra politinė reklama. Atsižvelgdama į Politinės reklamos sąvoką, manau, kad sveikinimuose, kuriuose nebuvo propaguojamas valstybės politikas, politinės partijos narys, politinė partija ar politinės kampanijos dalyvis, nebuvo propaguojamos politinės idėjos, tikslai ar programa, nėra politinė reklama. Sveikinimai buvo parašyti pagal šiuo metu turimas pareigas. Noriu pabrėžti, kad nesu jokios partijos narė ar kandidatė į seimą, todėl sveikinimuose nebuvo pateikti jokios politinės partijos logotipai ar šūkiai, taip nebuvo siekiama paveikti rinkėjų siekio balsuoti. <...> tvirtinu, kad Šv.*

Velykų sveikinimas buvo užsakytas prieš rinkimų politinės kampanijos laikotarpį (balandžio 8 d.) ir šiuo sveikinimu nebuvo siekiama paveikti rinkėjų ar jų motyvacijos balsuoti rinkimuose, nes sveikinimo tekste nebuvo pateikta jokių politinių šūkių ar logotipų, politinių idėjų ar programos tikslų. Šie sveikinimai <...> buvo pirmieji sveikinimai mano, kaip tarybos narės, publikuoti valstybinių švenčių progomis. Laikausi nuomonės, kad tarybos nario pareiga ir tikslas yra bendrauti su Utenos savivaldybės žmonėmis ir juos pasveikinti <...> ne tik internetinėje erdvėje, bet ir savivaldybės žiniasklaidoje.“

2020 m. gegužės 13 d. VRK gautas TS-LKD Utenos skyriaus pirmininko **Rimanto Dijoko** paaiškinimas (reg. Nr. 1-930 (7.9) dėl 2020 m. vasario 15 d. laikraštyje „Utenos apskrities žinios“ jo publikuoto sveikinimo. Paaiškiniame nurodoma: „Sveikinimo tekste nėra propaguojamas politikas, nėra nuotraukos, nėra propaguojamos politinės idėjos, tikslai ar programa, nėra siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose, nėra logotipo ar šūkio, visai nėra intereso paveikti gyventojus. Skyriaus pirmininkas taip pat mini, jog „2020 m. vasario mėn. TS-LKD Utenos skyrius užsakė laikraštyje <...> išspausdinti užuojautą <...> ir išrašyti sąskaitą už tai, ir tuo pačiu į sąskaitą įtraukti būsimą sveikinimą Vasario 16-osios proga. Sąskaita serija IN2 Nr. 0144358 buvo išrašyta 2020-02-03 už du skelbimus: pirmas (užuojauta) 7 Eur + PVM, antras (sveikinimas) 20 Eur + PVM. Sąskaita buvo apmokėta TS-LKD partijos vardu. Kaip mus informavo laikraščio administracija, laikraštyje spausdinant sveikinimą dėl techninės klaidos jis nebuvo pažymėtas, kaip politinė reklama. 2020 m. nesu daugiau sveikinęs Valstybinių švenčių progomis. 2020 m. vasario 16-osios proga sveikinimai buvo užsakyti ir kituose rajono laikraščiuose. Visuose kituose laikraščiuose buvo paminėti sveikinimai, kaip politinė reklama“. Iš pateiktos informacijos nebuvo aišku, ar anksčiau sveikindavo valstybinių švenčių progomis, todėl 2020 m. gegužės 25 d. el. paštu kreiptasi į R. Dijoką. 2020 m. gegužės 26 d. gautame atsakyme (reg. Nr. 1-1071 (7.9) nurodoma: „2019 m. spalio mėn. esu išrinktas TS-LKD Utenos skyriaus pirmininku. 2019 m. pabaigoje esu sveikinęs Utenos rajono gyventojus Šv. Kalėdų ir naujų metų proga. Daugiau sveikinimų nebuvo“.

2020 m. gegužės 14 d. VRK gautas Seimo nario **Lauro Stacevičiaus** atsakymas (reg. Nr. 1-957 (7.9), kuriame nurodoma, kad „Sveikinimai buvo publikuoti mano, kaip Seimo nario užsakymu, tačiau norėčiau atkreipti dėmesį, kad sveikinimai buvo įprastinio pobūdžio. Gimtojo miesto gyventojus sveikinu nuo pradėjimo eiti Seimo nario pareigas, nes jaučiu didelį moralinį ryšį su šiuo miestu. <...>, sveikinimuose nebuvo jokios formos politinės agitacijos, minima informacija buvo pramoginio pobūdžio, siekiant kelti patriotiškumą valstybinių švenčių metu. Be to, sveikinimai buvo publikuoti ne politinės kampanijos laikotarpiu, t. y. 2020-ųjų vasario ir kovo mėn. <...> Už sveikinimus sumokėjau aš, iš parlamentinei veiklai skirtų lėšų, sąskaitą pridedu.“ Sąskaitose nurodytų Seimo nario sveikinimų suma 43,56 Eur. Taip pat Seimo narys pridėjo keleto anksčiau publikuotų sveikinimo pavyzdžių. Siekiant sužinoti, ar Lauras Stacevičius ketina dalyvauti 2020 m.

spalio 11 d. Seimo rinkimuose, 2020 m. gegužės 21 d. el. paštu kreiptasi į Seimo narį Laurą Stacevičių. 2020 m. gegužės 22 d. gautame atsakyme (reg. Nr. 1-1043 (7.9)) nurodoma: „*Taip ketinu dalyvauti Kaune, Savanorių (buvusioje Dainavos) apygardoje, tačiau šiuo metu dar nesu patvirtintas, kaip kandidatas į Seimo narius*“.

2020 m. gegužės 15 d. VRK gautas Utenos rajono savivaldybės mero **Alvydo Katino** atsakymas (reg. Nr. 1-977 (7.9)), kuriame dėstoma, kad „*Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 14 punkte yra numatyta, kad meras reprezentacijos reikmėms naudoja mero fondo lėšas. Utenos rajono savivaldybės taryba nėra sudariusi mero fondo reprezentacijos reikmėms, todėl pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 30 straipsnio 2 dalies 7 punktą mero finansinį, ūkinį ir materialinį aptarnavimą atlieka savivaldybės administracija. Rašte nurodyti sveikinimai laikraščiuose „Utenos apskrities žinios“ ir „Utenis“ buvo publikuoti Utenos rajono savivaldybės administracijos užsakymu pagal šias sutartis: 2019 m. kovo 1d. Paslaugų viešojo pirkimo - pardavimo sutartį Nr. S3-17 su UAB „Kamonada“ (laikraštis „Utenis“) dėl viešosios informacijos spausdinimo (pridedama) ir 2018 m. balandžio 10 d. Paslaugų viešojo pirkimo-pardavimo sutartį Nr. S3-46 (2018-06-05 papildomas susitarimas Nr. S3-81) su jungtinės veiklos partneriais UAB „Utenos diena“ ir UAB „Utenos Indra“ (laikraštis „Utenos apskrities žinios“) dėl viešosios informacijos publikavimo (pridedama).“ Dėl apmokėjimų už sveikinimus pagal aukščiau išvardytas sutartis A. Katinas dėsto: „Rašte nurodytus sveikinimus laikraščiuose <...> apmokėjo Utenos rajono savivaldybės administracija <...> Mokėjimai: už 2020 m. vasario 15 d. laikraščiu „Utenos apskrities žinios“ – 46,89 Eur; už 2020 m. vasario 15 d. laikraščiu „Utenis“ – 32,67 Eur; už 2020 m. kovo 7 d. (laikraštis „Utenos apskrities žinios“) – 55,96 Eur; už 2020 m. kovo 7 d. (laikraštis „Utenis“) – 44,52 Eur; už 2020 m. balandžio 11 d. (laikraštis „Utenis“) – 40,96 Eur; už 2020 m. balandžio 30 d. (laikraštis „Utenos apskrities žinios“) – 45,07 Eur; už 2020 m. balandžio 30 d. (laikraštis „Utenis“) – 38,23 Eur“. Toliau atsakyme meras teigia, kad „*Visi rašte nurodyti sveikinimai <...> yra susiję tik su mero kaip savivaldybės vadovo veikla bei mero funkcijų vykdymu. Šie sveikinimai niekaip nėra susiję su politine reklama, todėl neturėtų būti žymimi pagal politinei reklamai keliamus reikalavimus.*“ Taip pat A. Katinas informuoja, kad 2020 m. spalio 11 d. Seimo rinkimuose nedalyvaus.*

2020 m. gegužės 12 d. VRK gautas UAB „**Kamonada**“ dėl laikraštyje „Utenis“ publikuotų sveikinimų atsakymas (reg. Nr. 1-1-919 (7.9)), kuriame išdėstyta, kad „*Kiekvienas sveikinimas buvo pateiktas atskirai, ir juos pateikė atskiri žmonės: a) Mero Alvydo Katino sveikinimai pateikti Utenos rajono savivaldybės. <...>. Įmonė turi viešinimo sutartį su Utenos rajono savivaldybės administracija, ir apmokama pagal sutartyje numatytus įkainius. Kiek žinome, meras yra sustabdęs narystę partijoje ir jokiuose jos renginiuose nedalyvauja; b) Seimo nariai Edmundas Pupinis ir Lauras Stacevičius Utenos gyventojus taip pat sveikina įvairių švenčių progomis. Sveikina kaip*

Seimo nariai. Ir apmoka iš Seimo nario sąskaitos; c) Utenos rajono savivaldybės tarybos narys R. Dijokas užsako sveikinimus kaip tarybos narys. Ir apmoka pagal visiems vienodus įkainius kaip fizinis asmuo. Jeigu pasirašo kaip TS-LKD Utenos skyriaus pirmininkas, tada mes traktuojame kaip politinę reklamą ir žymime, kaip to reikalauja įstatymai, bei apmokestiname pagal VRK patvirtintus įkainius; d) jaunieji tarybos nariai Mindaugas Ramelis ir Eglė Zarankaitė pirmą kartą užsakė sveikinimus mūsų leidžiamame laikraštyje. Sveikinimus pasirašė kaip tarybos nariai ir apmokėjo fiziniai asmenys.“ Atsakyme taip pat minimos apmokėjimo sumos, kurios atitinka politikų nurodytas sumas (už mero A. Katino sveikinimus nurodytos sumos be PVM). Įmonės atsakyme taip pat aiškinamas sveikinimų žymėjimas: *„Nepažymėtuose sveikinimuose mes neižvelgėme politinei reklamai būdingų požymių, t. y. juose nebuvo partijų pavadinimų, logotipų ir šūkių, juose nebuvo jokios agitacijos, kvietimo balsuoti ar kitaip remti kurią nors politinę partiją. <...>. Jeigu visi sveikinimai, užuojautos, nekrologai yra politinė reklama, taip turi būti nurodyta ir įstatyme. Mes minėtais atvejais vadovavomės ir sveiko proto kriterijumi. Mums netgi būtų naudingiau viską traktuoti kaip politinę reklamą, nes tokiais atvejais įkainiai yra didesni.“* Į VRK klausimą, ar prie sveikinimų publikuojamos politikų nuotraukos, UAB „Kamonada“ direktorius atsakė teigiamai. Dėl sveikinimų reguliarumo patvirtino, kad *„Taip, šie žmonės sveikindavo ir anksčiau.“*

2020 m. gegužės 13 d. VRK gautas **UAB „Utenos Indra“** dėl laikraštyje „Utenos apskrities žinios“ publikuotų sveikinimų atsakymas (reg. Nr. 1- 934 (7.9), kuriame teigiama, kad *„VRK rašte Nr. 2-408 (7.9) minimų asmenų sveikinimai laikraštyje buvo publikuoti pačių sveikintojų užsakymu.“* Atsakyme taip pat minimos apmokėjimo sumos, kurios atitinka politikų nurodytas sumas. Patvirtina pateiktą informaciją dėl apmokėjimo pridėtomis PVM sąskaitomis faktūromis. *„Mero A. Katino ir Seimo nario E. Pupinio sveikinimai nebuvo pažymėti kaip politinė reklama, nes tai ne politinė reklama. Savivaldybės vadovo A. Katino (kuris nėra kandidatas, nedalyvauja rinkimuose) ir Utenos atstovo Seime E. Pupinio sveikinimuose gyventojams valstybinių švenčių proga nenurodoma, kokiai partijai priklauso sveikintojai, neagituojama už konkrečią partiją ar asmenį, nedeklaruojami politinės partijos tikslai ar programa. <...>. Vasario 15 d. (ne politinės kampanijos metu) laikraštyje spausdinant TS-LKD skyriaus pirmininko Rimanto Dijoko sveikinimą dėl techninės klaidos jis nebuvo pažymėtas kaip politinė reklama. 2020 m. vasario 3 d. TS-LKD Utenos skyrius užsakė laikraštyje „Utenos apskrities žinios“ išspausdinti užuojautą (ji buvo išspausdinta vasario 1 d. numeryje) ir išrašyti sąskaitą, tuo pačiu į sąskaitą įtraukti ir būsimą sveikinimą Vasario 16-osios proga. <..> Visų minimų asmenų sveikinimai su nuotraukomis kai kurių valstybinių švenčių proga ir anksčiau buvo publikuojami laikraštyje. A. Katino ir E. Pupinio sveikinimai kelis kartus per metus laikraštyje publikuojami 15-20 metų. R. Dijoko sveikinimai laikraštyje publikuojami 3 metus.“*

Siekiant sužinoti, kas rengia sveikinimų maketus, ar aptariamus maketus derina su užsakovais, kieno iniciatyva deda nuotraukas ir iš kur jas gauna, 2020 m. gegužės 21 d. el. paštu kreiptasi į UAB „Kamonada“ ir UAB „Utenos Indra“.

2020 m. gegužės 21 d. gautame UAB „Kamonada“ (laikraštis „Utenis“) atsakyme (reg. Nr. 2-1031 (7.9), nurodyta, kad *„Maketus rengia užsakovai. Tas pačias nuotraukas dedame jau daug kartų, jei užsakovas neatsiunčia naujos. Nuotraukos gautos iš užsakovų ir jas mes naudojame tol, kol užsakovas nepasako kitaip. Gavę tekstinį sveikinimą, pridedame turimą užsakovo nuotrauką“*.

2020 m. gegužės 22d. gautame UAB „Utenos Indra“ (laikraštis „Utenos apskrities žinios“) atsakyme (reg. Nr. 2-1032 (7.9), nurodyta, kad *„Rimanto Dijoko sveikinimo maketą Vasario 16-osios proga gavome gatavą, A. Katino ir E. Pupinio sveikinimus maketuojame patys (gauname tik tekstą). Laikraštyje numatytas standartinė sveikinimų vieta ir plotas (apie 150 kv. cm). Aptariamų maketų su užsakovais nederiname. Su užsakovu deriname tik nestandartinius sveikinimų maketus: kai jie neįprastai dideli, skelbiami kaip politinė reklama ir pan. Visus sveikinimus tradiciškai iliustruojame sveikinančio asmens nuotraukomis arba paveikslėliu. Prieš 15–20 metų, kai laikraštyje buvo pradėti publikuoti A. Katino ir E. Pupinio sveikinimai, nuotraukos buvo dedamos bendru susitarimu. Aptariamuose sveikinimuose naudojome laikraščio archyve turimas nuotraukas“*.

Dėl sveikinimų vertinimo politinės reklamos požiūriu

2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinė kampanija prasidėjo 2020 m. balandžio 10 d.

Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad *politinė reklama – valstybės politiko, politinės partijos, politinės partijos nario, politinės kampanijos dalyvio, jų vardu ir (ar) interesais bet kokia forma ir priemonėmis už užmokestį ar neatlygintinai politinės kampanijos laikotarpiu ar tarp politinių kampanijų skleidžiama informacija, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume arba kurios skleidimu propaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programa*.

Įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad *politinė reklama turi būti pažymėta nurodant lėšų šaltinį ir aiškiai atskirta nuo kitos skleidžiamos informacijos*.

Pagal Įstatymo 16 straipsnio 6 dalies 1 punktą, *politine reklama nelaikoma ne politinės kampanijos laikotarpiu skleidžiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie valstybės politiką, politinių partijų, jų valdymo organų veiklą, išskyrus atvejus, kai tokiais pranešimais yra agituojama per būsimą politinę kampaniją balsuoti valstybės politiko, politinės partijos ar jos nario interesais arba už tokius pranešimus yra atsilyginama ar numatoma atsilyginti*.

Pagal Įstatymo 16 straipsnio 6 dalies 2 punktą, *politine reklama nelaikoma politinės kampanijos laikotarpiu neatlygintinai skleidžiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie valstybės politiką, politinių partijų, kandidatų veiklą, informacija, kuria neraginama nedalyvauti referendume, balsuoti už ar prieš referendumui teikiamo sprendimo priėmimą.*

Nuo 2020 m. sausio 1 d. politinė reklama žymima visada, ne tik politinės kampanijos laikotarpiu. Iki šios datos galiojančio Įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje buvo numatyta, kad politinė reklama turėjo būti žymima politinės kampanijos laikotarpiu.

Eil. Nr.	Data	Laikraštis	Nuotrauka, logotipas	Apmokėjimo šaltinis
Seimo narys E. Pupinis dalyvaus 2020 m. spalio 11 d. Seimo rinkimuose Sveikinimus užsako nuo 2016 metų kasmet				
1.1	2020-02-15	„Utenis“	Nuotrauka	Parlamentinei veiklai skirtos lėšos
1.2	2020-02-15	„Utenos apskrities žinios“	Nuotrauka	Parlamentinei veiklai skirtos lėšos
1.3.	2020-03-07	„Utenis“	Nuotrauka	Parlamentinei veiklai skirtos lėšos
1.4.	2020-03-07	„Utenos apskrities žinios“	Nuotrauka	Parlamentinei veiklai skirtos lėšos
Prasidėjus 2020 m. spalio 11 d. Seimo rinkimų kampanijai				
1.5.	2020-04-11	„Utenis“	Nuotrauka	Parlamentinei veiklai skirtos lėšos
Seimo narys L. Stacevičius ketina dalyvauti 2020 m. spalio 11 d. Seimo rinkimuose Sveikinimus užsako pradėjęs eiti Seimo nario pareigas (nuo 2016 metų)				
2.1.	2020-02-15	„Utenis“	Nuotrauka	Parlamentinei veiklai skirtos lėšos
2.2.	2020-03-07	„Utenis“	Nuotrauka	Parlamentinei veiklai skirtos lėšos
Utenos rajono savivaldybės meras A. Katinas 2020 m. spalio 11 d. Seimo rinkimuose nedalyvaus Sveikinimai – mero kaip savivaldybės vadovo veikla, viešosios informacijos publikavimas				
3.1.	2020-02-15	„Utenis“	Nuotrauka	Utenos rajono savivaldybės lėšos
3.2.	2020-02-15	„Utenos apskrities žinios“	Nuotrauka	Utenos rajono savivaldybės lėšos
3.3.	2020-03-07	„Utenis“	Nuotrauka	Utenos rajono savivaldybės lėšos
3.4.	2020-03-07	„Utenos apskrities žinios“	Nuotrauka	Utenos rajono savivaldybės lėšos
Prasidėjus 2020 m. spalio 11 d. Seimo rinkimų kampanijai				
3.5.	2020-04-11	„Utenis“	Nuotrauka	Utenos rajono savivaldybės lėšos
3.6.	2020-04-30	„Utenis“	Nuotrauka	Utenos rajono savivaldybės lėšos
3.7.	2020-04-30	„Utenos apskrities žinios“	Nuotrauka	Utenos rajono savivaldybės lėšos
Utenos rajono savivaldybės tarybos narys M. Ramelis 2020 m. spalio 11 d. Seimo rinkimuose nedalyvaus Sveikinimas publikuotas pirmą kartą				
4.	2020-03-07	„Utenis“	Nuotrauka	Asmeninėmis lėšomis
Utenos rajono savivaldybės tarybos narė E. Zarankaitė 2020 m. spalio 11 d. Seimo rinkimuose nedalyvaus Sveikinimas publikuotas pirmą kartą				
5.1.	2020-03-07	„Utenis“	Nuotrauka	Asmeninėmis lėšomis

Eil. Nr.	Data	Laikraštis	Nuotrauka, logotipas	Apmokėjimo šaltinis
Prasidėjus 2020 m. spalio 11 d. Seimo rinkimų kampanijai				
5.2.	2020-04-11	„Utenis“	Nuotrauka	Asmeninėmis lėšomis
TS-LKD skyriaus pirmininkas R. Dijokas Sveikinimus užsako nuo išrinkimo TS-LKD Utenos skyriaus pirmininku (nuo 2019 metų pabaigos) Sveikinimas publikuotas trečią kartą				
6.	2020-02-15	„Utenos apskrities žinios“	Ne	TS-LKD Utenos skyrius

Visi sveikinimai, išskyrus TS-LKD skyriaus pirmininko sveikinimą (6 eilutė lentelėje), iliustruoti sveikinančiųjų nuotraukomis. Kaip nurodė E. Pupinis, laikraščiai patys iliustruoja sveikinimus nuotraukomis.

Visi lentelėje nurodyti sveikinimai nepažymėti kaip politinė reklama, nenurodytas užsakymo numeris. TS-LKD skyriaus pirmininko Rimanto Dijoko sveikinimas, nurodytas 6 eilutėje, nepažymėtas kaip politinė reklama dėl techninės klaidos. Tą pačią dieną jo sveikinimas laikraštyje „Utenis“ pažymėtas kaip politinė reklama.

Sveikinimų ne politinės kampanijos laikotarpiu vertinimas

Iki politinės kampanijos pradžios – 2020 m. vasario 15 d. – kovo 7 d. laikraščiuose „Utenos apskrities žinios“ ir „Utenis“ publikuota 13 sveikinimų: Utenos rajono savivaldybės mero Alvydo Katino ir Seimo nario Edmundo Pupinio po 4 sveikinimus, Seimo nario Lauro Stacevičiaus 2 sveikinimai iliustruoti portretinėmis nuotraukomis, po 1 sveikinimą Utenos rajono savivaldybės tarybos narių Eglės Zarankaitės ir Mindaugo Ramelio, TS-LKD Utenos skyriaus pirmininko Rimanto Dijoko.

Kaip nurodyta R. Dijoko bei UAB „Utenos Indra“ atsakymuose, TS-LKD skyriaus pirmininko Rimanto Dijoko 2020 m. vasario 15 d. paskelbtas sveikinimas dėl techninės klaidos nebuvo pažymėtas kaip politinė reklama. Taigi pati partija ir laikraščio redakcija šį sveikinimą laiko politine reklama.

Sveikinimai, publikuoti ne politinės kampanijos laikotarpiu, visi apmokėti, nėra pateikti partijų logotipai ar jų pavadinimai, išskyrus TS-LKD Utenos partijos skyriaus pirmininko R. Dijoko sveikinimą. Seimo narių E. Pupinio ir L. Stacevičiaus, Utenos rajono savivaldybės mero A. Katino bei savivaldybės tarybos narių M. Ramelio ir E. Zarankaitės sveikinimai gyventojams (lentelės 1.1–1.4, 2.1, 2.2, 3.1–3.4, 4, 5.1 eilutės), publikuoti ne politinės kampanijos laikotarpiu, valstybės švenčių proga nelaikytini politine reklama.

Sveikinimų politinės kampanijos laikotarpiu vertinimas

VRK 2018 m. birželio 19 d. sprendimu Nr. Sp-75 patvirtintos Rekomendacijos dėl politinės reklamos skleidimo politinės kampanijos laikotarpiu (toliau – Rekomendacijos). Rekomendacijų 4.9 papunktyje numatyta, kad rinkimų agitacijos laikotarpiu politinė reklama laikoma *kai pernelyg dažnai skelbiami sveikinimai valstybės švenčių, atmintinų dienų ar kitomis progomis, nepaisant to, kad atitinkami pareigūnas, kandidatas (politinė partija) minėtomis progomis sveikindavo ir anksčiau, ir (arba) sveikinime pateikiamas partijos logotipas ar kandidato nuotrauka, ir (arba) rinkimų šūkis, ir (arba) sveikinimą pasirašo kaip kandidatas, politinės kampanijos dalyvis ir pan.* Prasadėjus 2020 m. spalio 11 d. Seimo rinkimų kampanijai, laikraščiuose „Utenos apskrities žinios“ ir „Utenis“ publikuoti 5 sveikinimai: Utenos rajono savivaldybės mero Alvydo Katino 3 sveikinimai, Seimo nario Edmundo Pupinio 1 sveikinimas ir visos frakcijos vardu Eglės Zarankaitės 1 sveikinimas.

Visi sveikinimai apmokėti, kaip minėta, iliustruoti sveikinančiųjų nuotraukomis, nėra partijų logotipų ir partijų pavadinimų. Sveikinimai pasirašyti nurodant einamas pareigas, o ne kaip kandidato ar politinės kampanijos dalyvio.

Rajono mero A. Katino ir savivaldybės tarybos narės E. Zarankaitės, kurie, jų teigimu, neketina dalyvauti 2020 m. spalio 11 d. Seimo rinkimuose, sveikinimai (lentelės 3.5–3.7, 5.2 eilutės) nelaikytini politine reklama.

Edmundas Pupinis yra registruotas 2020 m. Seimo rinkimų politinės kampanijos dalyviu. Atsižvelgiant į tai, kad jo sveikinimas (lentelės 1.5 eilutė) iliustruotas nuotrauka, sveikinimas atitinka Rekomendacijų 4.9 papunktį, todėl laikytinas politine reklama.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūloma:

1. Nepripažinti iki politinės kampanijos pradžios 2020 m. vasario 15 d., kovo 7 d. laikraščiuose „Utenos apskrities žinios“ ir „Utenis“ publikuotų sveikinimų politine reklama:

1.1. 2020 m. vasario 15 d., kovo 7 d. laikraščiuose „Utenos apskrities žinios“ ir „Utenis“ publikuotų Seimo nario Edmundo Pupinio sveikinimų;

1.2. 2020 m. vasario 15 d., kovo 7 d. laikraščiuose „Utenos apskrities žinios“ ir „Utenis“ publikuotų Utenos rajono savivaldybės mero Alvydo Katino sveikinimų;

1.3. 2020 m. vasario 15 d. ir kovo 7 d. laikraštyje „Utenis“ publikuotų Seimo nario Lauro Stacevičiaus sveikinimų;

1.4. 2020 m. kovo 7 d. laikraštyje „Utenis“ publikuoto Utenos rajono savivaldybės tarybos nario Mindaugo Ramelio sveikinimo;

1.5. 2020 m. kovo 7 d. laikraštyje „Utenis“ publikuoto Utenos rajono savivaldybės tarybos narės Eglės Zarankaitės sveikinimo.

2. Pripažinti politinės kampanijos laikotarpiu 2020 m. balandžio 11 d. laikraštyje „Utenis“ publikuotą Seimo nario Edmundo Pupinio sveikinimą politine reklama:

2.1. nustatyti, kad 2020 m. balandžio 11 d. laikraštyje „Utenis“ publikuotas Seimo nario Edmundo Pupinio sveikinimas politinės reklamos įkainiais būtų kainavęs 40,23 Eur;

2.2. pavesti Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui 2.1 papunktyje nurodytą sumą nurodyti Edmundo Pupinio Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų Utenos rinkimų apygardoje Nr. 51 politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje ir finansavimo apskaitos žiniaraštyje.

3. Nepripažinti politinės kampanijos laikotarpiu 2020 m. balandžio 11 d. ir balandžio 30 d. laikraščiuose „Utenos apskrities žinios“ ir „Utenis“ publikuotų sveikinimų politine reklama:

3.1. 2020 m. balandžio 11 d. laikraštyje „Utenis“, balandžio 30 d. laikraščiuose „Utenos apskrities žinios“ ir „Utenis“ publikuotų Utenos rajono savivaldybės mero Alvydo Katino sveikinimų;

3.2. 2020 m. balandžio 11 d. laikraštyje „Utenis“ publikuoto Utenos rajono savivaldybės tarybos narės Eglės Zarankaitės sveikinimo.

Skyriaus vedėja

Lina Petronienė

Vyriausioji specialistė

Laima Lazauskienė